

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
 pol leta . . . „ 28—
 četrt leta . . . „ 14—
 en mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
 za pol leta „ „ 30—
 za četrt leta „ „ 15—
 za en mesec „ „ 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino na nakaznici.

Oglasil se rac . . . po-
 rabljenem pro . . . in si-
 cer 1 mm viso . . . 63 mm
 širok prostor . . . 11 enkrat
 25 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19.
 Upravništvo je na Marijinem trgu številka 8. —
 Telefon številka 380.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede isseratov i. dr. se naj pri-
 toži za odgovor dopisnica ali znakomka. — Dopisi
 naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Mirovna konferenca.

Pariz, 18. febr. 1919.

O dunajskem mirovnem kongresu je znan izrek: „Le congrès danse, mais il ne marche pas“. O pariškem kongresu se tega, vsaj kar se prve točke tiče, ne more trdit, kajti doslej še ni bilo oficijelnih prireditev, ki bi služile zabavi delegatov: Očitano se mu je pa od raznih strani, da prepočasno posluje. V začetku je bilo to morada navidezno opravičeno, zadnje seje pa so pokazale vendar še lepe uspehe, med njimi v prvi vrsti načrt za ligo narodov. Veselile so prišle na kongres z gotovimi predpripravami; medsebojno soglasje nekaterih glede najvažnejših točk pa je bilo osnovano na pogodbah in dogovorih, ki ne odgovarjajo načelom, ki so jih veselile z malimi pridržki sprejele za temelj bodočega miru in ki so načela predsednika Zedinjenih držav. Vsled tega je za nekatere veselile situacija popolnoma drugačna, kakor sedaj, ko so na podlagi svojih imperijalističnih aspiracij delale predpriprave za mirovno konferenco. Izhoda iz tega zanje ne prijetnega položaja iščejo s tem, da skušajo spraviti sprejete Wilsonove principe v soglasje s tajnimi dogovori, ki temelje na diametralno nasprotnih principih. V koliko se jim bo to posrečilo, bo pokazal izid konference. To kar se sedaj viši, se more imenovati mirovna „pogajanja“ samo v toliko, da se res pogajajo samo veselile med seboj, kateri problemi naj pridejo na vrsto, katere države naj se pri razpravljanju zaslišijo kot „puissance à intérêts particuliers“. Med veselilami in malimi državami je nastalo z ozirom na to in na število zastopnikov nesoglasje, ki se je v precej ostri obliki pokazalo v seji, v kateri je zastopal Clemenceau vehementno predpravo veselil, in naglašal posebno dejstvo, da so pri sklepanju premirja imele veselile 12 milijonov vojaštva na fronti, na kar je ne manj ostro reagiral v imenu malih držav belgijski delegat Hymans v obrambo njihovih interesov. Ni pravično, če se take države, kakor so Nicaragua, Honduras, Liberija in

podobne stavijo v eno vrsto s Srbijo in Belgijo, ki sta z neprimerno ogromnejšimi žrtvami pomagali do zmage.

Težišče konference se nahaja pri desetorici zastopnikov 5 velevlasti, takozvanem „Conseil de Dix“, ali „Comité de Dix“, katerim interesirane države na poziv predlože svoje zahteve in utemeljujejo njihovo upravičenost. Po zaslišanju odkaže desetorica celotno vprašanje posebni komisiji v proučevanje in na podlagi elaboratov teh komisij bo izrekla svojo razsodbo, ki pa bo veljavna šele, če jo potrdi plenarna konferenca, ki bo torej imela poslednjo besedo. Tako so že prišla v razpravo vprašanja o zahtevah Grčije, Arabije, Romunije in kolikor se tiče poslednje tudi Jugoslavije glede Banata; vsa ta vprašanja so se dodelila komisijam v proučevanje. V gotovih vprašanjih bo torej delo komisij odločilne važnosti. (Glede Banata smo priobčili že včeraj uradno poročilo iz Beograda, da je ta komisija ugodno rešila banatsko vprašanje. Op. uredn.) Seje so seveda tajne, o njih se izdajajo oficijelni komunikacije, ki se redno začnejo s tipičnim stavkom: predsednik Združenih držav Ameriških, ministrski predsedniki in zunanji ministri Združenih držav ameriških, Anglije, Francije, Italije in zastopniki Japonske so imeli sejo itd., in v katerih je na kratko označen predmet in njihov rezultat. Na mirovni konferenci najbolj interesirana veselila je seveda Francija; njena želja je bila, da se obravnava najprej najvažnejša vprašanja, t. j. meje Nemčije. Zato je bilo francosko mnenje nekoliko razočarano, ko se je sprejela metoda Wilsonova, da naj se preje obravnava neteritorialna vprašanja, v katerih ne tiči preveč nevarnosti za povzročitev nesoglasja med veselilami. Wilsonovi nazori so prevladali tudi pri vprašanju nemških kolonij, katere naj po zadnjem sklepu konference takorekoč upravlja bodoča liga narodov, dasi bi države, ki imajo sedaj te kolonije zasledene, želele obdržati saj deloma te kolonije zase. Ne manjše razočaranje, da ne rečem razburjenje, je povzročil

sklep konference, da se povabi boljšešiška vlada skupno z drugimi ruskimi vladami na otok Prinkipe na skupno konferenco.

Proti temu sklepu so takoj nastopile ruske vlade, boljšešiki pa bi se mu odzvali le pod gotovimi pogoji, med katerimi je najvažnejša zahteva po javnosti razpravljanja, katerih pa konferenca seveda ne bo sprejela. Tako je uspeh tega sklepa negativen; boljšešikom pa je dal v roke važno agitacijsko sredstvo in znatno ukrepil njihovo pozicijo. To dokazuje brzovav s katerim je Lenin o tem obvestil Zinovjeva in ki se glasi: „Naša zmaga je popolna. Wilson, Lloyd George in Clemenceau prosijo miru; predlagajo premirje in nas vabijo na konferenco. Pridite v Moskvo!“

Glavni dosednji rezultat konference pa je načrt za ligo narodov, ki ga je odobrila komisija desetih in ki je tvorila temeljni kamen za zgradbo miru.

Tako so doslej v glavnem prodri nazori Wilsonovi in je ameriška metoda, ki obstoja v tem, da se napravi pri zgradbi najpreje streha in se pod njo na varnem gradi dalje, dosegla vidne uspehe.

Dodatek. Jugoslovansko vprašanje je stopilo v zadnjih dneh v jako važen stadij. Ponudba vlade kraljevine SHS, da naj bo Wilson razsodnik v jugoslovansko-italijanskem sporu je vzbudila veliko senzacijo in francosko časopisje jo vsestransko komentira. Naši nasprotniki so dvignili precejšen krik proti temu, češ, da se s tem izraza nezaupanje mirovni konferenci, če se hoče tako važna zadeva izločiti iz njene kompetence in da si s tem ustvari nevaren prejudic. Drugič zopet sumničijo Jugoslovane, da se s tem hočejo prikupiti Wilsonu. Zadnja poročila javljajo, da je Sonnino arbitražo odločno odklonil. Danes 18. februarja ob 3. uri popoldne je imela komisija desetorice sejo, v kateri so jugoslovanski delegati obrazložili in utemeljili naše teritorialne zahteve. Prisotni so bili med drugimi Pichon, Lansing, White, Baifour, Sonnino; izmed eks-

pertov Amerikanci Johnson in Lunt, Anglež Lipper.

Prvi je govoril Vesnić o vojni in ocenil pomen jugoslovanskega naroda kot najsilnejše trdnjave proti Nemčiji, njegovo smoteno delo za razpad Avstro-Ogrske in odločilni vpliv jugoslovanskega vojaštva na razpad njene armade, zato jugoslovanski narod ne sme biti razočaran v svojih upravičenih nadah. Za njim je obrazložil in stvarno utemeljil delegat Zolger naše zahteve na severu in opozoril na nasilstva, ki so se in se še vrše na Koroskem. Trumbić je govoril o zapadnih mejah Jugoslavije, o jadranskem vprašanju in o naših zahtevah glede Trsta. „Združitev Trsta z našo državo je prirodna rešitev, ta zahteva je popolnoma upravičena“ to je bil sklep njegovih izvajanj.

Dr. Ivan M. COK.

Potovanje naše delegacije na mirovno konferenco v Pariz.

Pariz, dne 18. febr. 1919.

Kot prvi od jugoslovanske delegacije je odšel v Pariz na mirovno konferenco njen predsednik g. Nikola Pašić. Z njim je šlo nekaj srbskih uradnikov, a od Slovencev smo istočasno potovali delegat dr. Otokar Rybač, inž. Janko Mačkovec in pisec teh vrst. Odšli smo 30. decembra iz Beograda s parnikom do Zemuna, potem s posebnim vlakom do Bos. Broda in istotako s posebnim vlakom od tu preko Sarajeva in Mostara v Dubrovnik. Silvestrovo smo praznovali v Mostaru, kjer so nas tamošnji oficijelni predstavniki mesta — med njimi g. prof. Murko, brat pok. graškega univ. profesorja — slovesno sprejeli in prav po slovansko gostoljubno pogostili; mostarske narodne dame so se pri tem zelo častno izkazale. Tamošnje pevsko društvo nas je pri prihodu in odhodu ter med ručkom slavilo s petjem, himnami in narodnimi pesmi. Ustavili pa smo se v Mostaru le eno uro, ter prišli na novo leto v jutro v naš prekrasni Dubrovnik. Tu smo

VLADIMIR LEVSTIK.

32. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

In lov se je pričel. Šele zdaj sta opazila študenta, da postopa v okolici »Imperiala« dokaj več ljudi, nego smo jih vajeni srečavati v našem mrtvem in maloljudnem mestu; videla sta, da mora biti grof meščanom dobro znan, zakaj večina pešcev se je radovedno ozirala nanj, dvigala klobuke in buljila za njim, dokler ni izginil. Nekateri so se celo priklanjali; grof je stopal prožno in samozavestno svojo pot, ne meneč se za te dokaze češčenja. Dve licejki sta mu sledili z obožujočimi pogledi ter čvrljali med seboj;

»Ježeš, kako je fletkan! Snedla bi ga.«

»Bog ve, ali je oženjen — kaj praviš, Milka?«

Marsikdo je žrtvoval par sto korakov, da se ga nagleda do sitega, četudi od zadaj; najbolj trdovratna med vsemi sta bila dva študenta, ogoljeni Rovani s svojim pomečkanim klobukom in gospodski Rožmarinček z vibrajočo ovratnico, ki sta teptala njegovo senco tri dolge ure, čakala nanj, kjer je vstopil, ter jo ubirala za njim, dokler se ni vrnil v hotel...

Grof Beaupertuis von Künnigsbruch se je bil očitno že razgledal po mestu; le redko je odprl »Vodnika za tuje«, ne da bi pri tem ustavljal korak. Pot ga je vodila skozi Gorenjsko ulico; pred Pohlinovo hišo je obstal, pogledal na vrata, pomislil, zmajal z glavo in šel dalje. V njegovih gibih se je družila

umerjenost z nekakšno razposajeno veselostjo, in oči so mu zrlle živahno, kakor bi mislil na mnogo zabavnih stvari; da ga je videl Pohlina, bi bil težko spoznal meianholika, ki mu je nedavno odprl svoje dušne rane. Le včasih mu je preletela simpatično obličje senca, le tuintam trd in preziren smehljaj, nemara odmev spominov iz širnega sveta, pred katerim se je hotel skriti v našo krotko idilo. Večkrat je zavil po stranskih ulicah, kakor bi jih poznal po opisih domačega človeka; vojskovodja, ki bi se obračal na svojem bojišču tako sigurno, bi moral dobiti zmago. Ljudem, ki so ga srečavali, se je zdelo, da žvižga odlomke tujih bulvarskih popevk, masinalno in poluglasno kakor stari šahisti, zagrančeni v težko partijo.

Lenuharski izraz črt in gibov se mu je pretil tuintam v radovedno zanimanje; človek bi bil stavljal, da hodi po opravkih ter študira gredoč. Zlasti se je pomudil na »Cesarskem trgu« pred sodnijo; mramorni pavijan sredi cipres in brez, v katerem so mestni očetje ovekovečili našo zvestobo, ni mogel ostati brez vpliva na sinova čuvstva. Menda v strahu, da mu pogled v obličje njegovega Veličanstva ne bi preveč razburil srca, je sedel grof na klopico, kjer je imel spomenik za hrbtnom, pred seboj pa košatijo veljaških hiš. Zamisljeno je črtal s palico v pesek; včasih je vzdignil oko in romal z njim po visokih pročeljih; eno izmed njih, moderna zelenorjava zgradba, je nosilo spodaj ob vratih napis:

»Dr. Josip Smučiklas, odvetnik«, in grof se je zalotil da ga bere že tretjikrat.

»Ob petih bom tam.« je dejal sam pri sebi, zbiraje čelo, kakor bi mu gnetla možgane važna in težka skrb. In ga bom gledal, oko v oko, njega, ženo in otroke; vsa nekronana dinastija mi bo mila tedeum in vihtela kadilnico, jaz pa bom sipal milost na te domiljave meščane — jaz, da, jaz... Slišiš, papa?« se je zlobno ozrl na spomenik. »Grof Beaupertuis von Künnigsbruch vzhaja kakor novo solnce, in zvezde neba ugašajo pred njim; z bogom, tiha idila, z bogom oddih, o katerem sem pel učenemu Pohlino; toda hiteti moram, da mi profesor ne skopni.«

Oglasil se je na glavni pošti in vprašal, ali imajo kaj zanj; vse uradnice so pritekale gledat, kakor hitro se je pokazal za šipo. Brkati oficijal, ki je hodil že tretji dan v praznični uniformi, je spodil vse druge stranke od line, prègledal z drhtečimi rokami grofove listine ter mu izročil kup finih ovojev z inozemskimi znakami in vtisnjenimi grbi. Ali visokemu gostu je bilo manj do listov nego do težkega denarnega pisma, ki ga je tudi čakalo; še v uradu si je nabasal listnico z njegovo dragoceno vsebino. S pošte je krenil v »Narodno banko« zmenjat tuji denar; desetisoč kron je pustil naloženih in ravnatoliko je nesel h konkurenci; odtod je šel v poštno podružnico na Jubilejnem trgu ter poslal večjo vsoto na imeniten londonski naslov. (Dalje.)

prebili dan novega leta ter se pozdravili z g. narodnim zastopnikom dr. Čingrijo. A naslednji dan smo odšli s francosko križarko preko našega Jadrana v laški Bari. Potovali smo od 5. jutraj do 3. popoldne, spremljani od krasnega vremena in velike ljubeznivosti posadke francoske križarke, zlasti njenega komandanta. Iz Barija smo takoj odpotovali v Rim, kamor smo došli dve uri kasneje, nego predsednik Wilson iz Pariza in skoro istočasno, kakor prvi direktni brzovlak iz Trsta, s katerim se je pripeljala tržaška deputacija v Rim k vsprejemu Wilsona. Videl sem na kolodvoru to deputacijo, ki je mimo nas šla v sprejemno dvorano, ravno ko smo bili iztopili iz vlaka. Iz nje sem takoj spoznal dobro poznani mi obraz našega župana — sedaj „sindako“ tržaškega — dr. Valerija. Vsprejel je deputacijo na kolodvoru rimski občinski svet, na čelu mu principe Coloma. V Rimu so nas pozdravili neki člani tamošnje naše kolonije, med njimi g. notar Premrou iz Kobarida.

Še isti večer smo preko Firenze, Genova, Turina in Modene odpotovali v Pariz, kamor smo došli 5. januarja ob pol 11. dop., vsprejeti od našega poslanika g. Vesniča, osebja poslanstva ter članov tukajšnje naše kolonije. Ker smo imeli diplomatske potnice, nam po poti nihče ni delal nikakih sitnosti.

V Parizu smo kmalu imeli priliko pozdraviti g. predsednika Jugoslovanskega odbora in tedaj že zunanjega ministra dr. Trumbića ter skoro vse odbornike, med njimi stare naše prijatelje dr. Gregorina, dr. Trinajstića, dalje steber uzorno urejene pisarne Jugoslov. odbora, g. notarja Tomo Šorlija iz Podgrada, ravnokar iz Amerike došlega dr. Bog. Vošnjaka, prof. Niko Zupančiča itd.

Že površni obisk pisarne Jugosl. odbora v rue Cadet št. 17, ti pokaže, kako ogromno, da, velikansko delo je ta odbor dovršil tekom vojne. Nebroj spisov, brošur, knjig, drobnih in debelih, geografskih kart našega ozemlja itd. v francoskem, angleškem, ruskem in celo španskem jeziku so izdali ter s tem poznali inozemstvo z našimi razmerami, zahtevami ter njih upravičenostjo. Izdajale so se perijodično „Bulletin yougoslave“ ter razne publikacije (novine) v srbskem in francoskem jeziku. Največjo zaslugo so si sicer člani Jugoslov. odbora stekli s propagando, ki so jo izvrševali osebno pri merodajnih in vplivnih osebah na Francoskem, Angleškem, v Rusiji, Ameriki in Italiji, toda tudi, če bi bili le napisali, kar so napisali, so zaslužili, da se jih domovina vedno spominja z globoko hvaležnostjo. Kajti Jugosl. odbor je oral ledino in dosegel definitivne uspehe: naše razmere (zlasti pa slovenske), ki so bile prej tu terra incognita, so danes vsem merodajnim in vplivnim faktorjem jako dobro znane in točno poznajo naše zahteve in tudi sporne točke med nami in sosedi. —

V času, ko so bili od domovine odrezani in neredko po marsikaterem našim voditelju naroda v domovini desavoirani v svojem delu, so ti gospodje doprinesli i moralne i — a to ne irelevantne — materijelne žrtve ter so vspeli ne le tujino zainteresirati za našo stvar, nego tudi pridobiti si tujino tako, da nas ta danes smatra za svoje prijatelje in zaveznike: evo, to je največja zasluga Jugoslovanskega odbora.

Ko smo videli, kaj je že ustvarjeno in kako stoji situacija, pričela je naša delegacija s svojim delom. Le polagoma so dohajali še ostali srbski, hrvatski in slovenski člani delegacije v Pariz. Pretekli teden so zadnji Slovenci in Hrvati zaključili vrsto prihodov. Sedaj smo „kompletni“. Slovencev nas je v delegaciji sedaj dvajset.

Jugoslavija.

Amerika poslala živila za Jugoslavijo. — Italijani so zaplenili vsa živila.

Lugano, 25. februarja. (Izv. p.) Semkaj je došla iz italijanskih vojaških krogov vest, da je poslala Amerika v Trst večjo množino živil za Jugoslavijo. Italijani hočejo ta živila obdržati zase in jih razdeliti v zasednem ozemlju.

Sestanek ententnih admiralov v Splitu.

Split, 24. februarja. (Lj. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: Zjutraj je dospel v splitsko luko ameriški admiral Buliard z vojno ladjo. Posetili so ga takoj predsednik pokrajinske vlade dr. Krstelj, dr. Grisogono, prof. Mišetić in srbski general Vašić. Pričakujejo se francoski, angleški in italijanski admiral. Doslej je namen tega sestanka še neznan. Mesto je okrašeno v znak pozdrava ameriškega admirala.

Narodno predstavništvo in vprašanje namestnikov.

Belgrad, 25. februarja. (Lj. k. u.) Včeraj je bil podpisan ukaz ministrskega sveta, s katerim se sklicuje narodno predstavništvo na dan 1. marca 1919 v Belgrad. Z ozirom na dejstvo, da so nekateri delegati, izvoljeni za narodno predstavništvo, v inozemstvu, so došla od raznih strani vprašanja, ali morejo namesto teh delegatov prisostvovati sejam narodnega predstavništva njih namestniki. Po informacijah na kompetentnem mes-u je to popolnoma izključeno, ker bi nasprotovalo vsakemu parlamentarnemu načelu. Namestnik more priti v narodno predstavništvo samo tedaj, ako delegat preneha biti član narodnega predstavništva, n. pr. ako umre ali odstopi.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Pod italijanskim jarmom.

Konec naših šol v Trstu.

Koj prvi dan, ko so Italijani zasedli Trst, so pokazali svojo moč, katero so začeli kruto vporabljalati proti vsemu, kar je jugoslovanskega. Zaprla so se vrata vseh naših šol, v katerih se je vzgajalo bodoče jugoslovansko pokolenje Trsta in ni upanja, da se bodo zopet odprla, dokler ostane v Trstu nepovabljeni gost. Tik pred zasedbo je stalo naše šolstvo na višku svojega razvoja. Imeli smo svojo slovensko gimnazijo, svoje učiteljske, trgovsko šolo, pet ljudskih šol, tri meščanske šole, dvanajst otroških vrtec in vrhutega prastaro srbsko šolo s pravico javnosti. Vsega skupaj smo imeli 28 učnih zavodov, ki so danes vsi zaprti, vsled česar je brez vsakega pouka kakih 8000 naše dece. Na teh zavodih je delovalo 70 učiteljskih moči, izmed katerih je bilo 18 podržavljenih na šolah CMD. Državno uradništvo bivše Avstrije vstevši učiteljstvo, je dobilo od italijanske vlade nakazano plačo za mesec december 1918, med temi tudi učiteljstvo nemških zavodov, edinole slovensko učiteljstvo ni dobilo ničesar. Tako se pripravlja Italija na prijateljsko in sporazumno delovanje z narodom v svojih novih odrešenih pokrajinah. Huje in brezobzirneje kot kedaj nemška Avstrija pritiska jugoslovanski narod k tlom ter ga skuša s svojo že davno znano rafiniranostjo in zlobo zadeti tam, kjer zamore postati udarec smrtonosen, namreč na njegovem šolstvu.

Že zahaja del naše dece v italijanske šole, ker so se mu druge zaprle, in Italijani upajo, da spravijo vso deco v svoje zavode in tako poitalijančijo mlado generacijo. Kolikor poznamo Tržačane, se ta načrt kljub vsem nasilstvom ne bo posrečil.

Razmere v Gorici.

16. februarja so Italijani v Gorici na slovesen način otvorili italijansko gimnazijo, ki je nameščena v prostorih bivše nemške gimnazije, določene za slovensko realno gimnazijo. V Oblokah pri Tolminu so zaprli slovensko šolo, ker roditelji niso hoteli pošiljati svoje otroke k italijanskim tečajem. V Gorici gospodarijo brezobzirno župan Bombič, podžupan Cesciuti, dr. Petarin, stotnik Bramo, ki v družbi drugih zloglasnih elementov preganja vse, kar slovensko čuti in govori. Neprestano žalijo slovensko govornico in slovenski narod z neštevilnimi psovki. Aprovizacija je slaba, ni ne moke, ne sladkorja. Dobiva se kava, nekaj riža, 150 gramov mesa na teden po 18 kron kilogram, riž po šest kron, testenine po devet kron. Ni ne trgovine, ne obrti. Povsod vlada obča brezposelnost. Glede razmer v Italiji je znano le, da vlada tam velika brezposelnost. Tvorinice večinoma počivajo. Neprestano se čuje o demonstracijah po raznih

mestih. Tudi v kraljestvu vlada veliko pomanjkanje živil. Vojaštvu so znižali vse racije na polovico. Zadnje dni sta bila zaprta znana italijanska knjigo-tržca Logar in Paternolli, radi tega, ker sta prodajala slovenske knjige.

Nečloveško ravnanje z našimi vjetniki.

V Spresianu je približno 30.000 jugoslovanskih vjetnikov, ki so po polomu na trolski fronti padli v vjetništvo. Postopanje Italijanov je nad vse okrutno in nečloveško. Odkar so bili vjeti, niso še spali pod streho. Postavili so jim šotore iz platna na prostem, kjer spijo ob vsakem vremenu. Hrana je izredno slaba. Dobivajo pest riža, kuhanega na vodi brez zabele, kavo brez sladkorja in čet hleba kruha. Trikrat na teden dobivajo košček mesa. Do sedaj ni izmed njih nikdo še dobil mila in perila. Obleka jim razpada na telesu. Vsak najmanjši prestopok kaznujejo Italijani z batinami. Z bolniki postopajo silno surovo. Če kdo zbolji mora ostati v šotoru, dokler popolnoma ne obnemore. Šele v zadnjih vzdihljajih ga vedejo v bolnico pod zdravniško oskrbo, ki je pa v največ slučajih zaman.

Živela Amerika!

Neka gospodična v Ilir. Bistrici je o priliki, ko so Amerikanci vozili skozi trg zaklicala: „Živijo Amerika,“ za kar so jo Italijani postavili pod vojaško kontrolo.

Nov dokaz italijansko-nemške zveze.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 24. februarja iz uradnega vira: Italijani so železniško progo Trbiž-Radeče, ki so jo bili doslej opravljali oni, v upravo prepustili Nemcem.

Kaj je v Italiji?

Iz Italije še vedno ni nikakih zanesljivih poročil. Edino poročilo „Agenzie Stefani“ iz Rima priznava, da so se v nedeljo vršile v vseh večjih mestih gornje Italije velika zborovanja in manifestacije. V Bergamu in Bologni je demonstriralo po 40.000 oseb. V Bresciji je proglašena splošna stavka.

Iz tega lakoničnega poročila se da sklepati, da mora v Italiji precej vreti. Jasnje je tudi, da radi razmer ob naših mejah Italija ni zaprla mej. Da so porabili oziroma odpeljali v Italijo za čehoslovaško državo namenjena živila, je verjetno, toda to še ni povoda, da bi zaprli meje, ker bi mogli najti že kak drug izgovor. Iskati moramo torej razloga le v notranjih homatijah Italije.

Razširila se je tudi vest, da so umorili kralja, a vest ni od nobene strani potrjena.

IVAN TEPTANI:

Koroške elegije.

III.

To je vprašanje, ki vam bo zvenelo na ušesa in v srce in v dušo — ako jih imate — ob uri sodbe, bodisi da pride ta ura na tem ali na onem svetu: „Kaj ste storili z našo domovino?“ Kaj ste storili z njo, vi, ki ste igrali — poklicani ali nepoklicani, tudi o tem bo odločal sodni dan — usodo naše domovine?

Mislil sem v minulih dneh, da je treba voditeljem naroda razzodnosti, previdnosti, modrosti, ne otročajske kričavosti in napihnjene vrtoglavosti. Danes si govorim z bridkostjo: Kaj naj modrost med nami, v narodu najhujših šarlatanov, najnevarnejših harlekinov? Kdor je najglasnejši kričač, najpredrzejši glumač in harlekin: na prestol z njim, narodov voditelj bodi!

Sodil sem v nekdanjih, lepših časih, da naj bodo voditelji naroda kaljeni v borbah in v trpljenju, kakor jeklo v ognju. A kje ste bili vi, ki ste zasedli, po lastni volji in volitvi,

prva mesta in ste se igrali z usodo naroda in ste jo zaigrali, kje ste bili v dneh trpljenja našega ljudstva? Kje ste bili, ko smo mi trpeli po ječah, trpeli pomanjkanje in glad, telesni in duševni glad, v pregnanstvu, ločeni od sveta, izobčeni iz sveta? Mnogi — ne vsi, zakaj tudi v bridkosti ne smemo biti nikomur krivični — mnogi, ki kriče danes širom domovine in prodajajo kakor žid na trgu ob semanjskem dnevu z zvenečimi besedami plehko svojo modrost in slepijo lahkoverne ljudi s ponarejeno robo, niso li bili v tistih žalostnih dneh trapisti najhujše observanse? So li odprli kdaj usta, ki jih danes ne morejo odpreti na široko dovolj? In če jih so, ali se niso v petih besedah poklonili desetkrat presvetli vladarski hiši? Mnogi — ne vsi, Bogu čast! — ki sede danes na visokih mestih in se razkazujejo svetu v moči, oblasti in veličastvu, kakor se bo ob koncu dni razkazoval Antikrist, sin hudobije, goljufije in laži, niso li bili tedaj krti, ki se strahopetno zarijejo v zadnji kot svoje luknje, če začutijo nevarnost? Kaj, to mi razjasnite, o ljudje

božji, ki je v vas pamet in modrost, kaj jih je izvabilo na solnce jugoslovansko v teh naših dneh? Ljubezen do domovine? Skrb za domovino? Kamenjajte me, ljudje božji, a ne morem drugače: Pred vami in pred vsem svetom in pred nebesi, ki morajo sovražiti hinavstvo in laž, ljubiti pa pravico in resnico, izpovedam: „Dvomim. Ne verujem!“ Ali me ne boste kamenjali, o bratje? —

Ah, kaj si naj trga človek srce, kaj naj mori dušo z dvomi in uganjami noč in dan, ko pa je jasno kakor poletni dan opoldne: Školjka z dragocenim biserom v osrčju pade morju na dno, lahka plutovina se bo obdržala vedno na površju. Mnoge sedanjih veličin med nami so kalni valovi usodnih naših dni kakor svetu v zasmeh vrgli na površje: lahko plutovino, plutovino brez teže in cene. —

Tudi vam, ki ste igrali usodo domovine, ko ste bili sami igrača svojih sebičnih želj in hrepenenj, moram biti grizoča vest in neusmiljen tožnik, jaz, Ivan Teptani, teptan in pregnan tudi zaradi vas, po vaši

krivdi. Sem danes, jutri bom in bom vse dni. Pred nebesi in pred svetom bom govoril ker moram govoriti, resnico: Vi ste igrali z našo domovino, igrali z neusmiljeno lahkomišelnostjo, in ste jo zaigrali — — — — —

O Bog, o Bog, kaj naj storim v svoji boli? Zakaj najhujša bol življenja je ta: Če mora človek odtegovati roko tistim, ki bi jim jo rad stisnil v prijateljstvu in v ljubezni. Če se mora srditi, če mora mrzeti in sovražiti, kjer bi rad ljubil. Če mora biti paleča, bivajoča vest in vedno čuječ, nikoli molčeč tožnik tistim, ki bi jim tako rad z radostnim obličjem in z nedeljenim srcem rekel: „Prijatelji, bratje moji!“

Kaj naj storim v boli, ki me mori, kakor bi bila zastrupljena vsa duša, kaj naj storim? Svetujte, povejte mi, o dobrotni, blagi ljudje!

Ali naj stisnem pesti, srdit otrok, ki so mu razbili prekrasno igračo? Ali naj zajokam, kakor joka hčerka, ki so ji ugrabili, umorili mater? Ali naj vpijem, kakor so vpili, rjaveli v najbridkejši boleti, v najstrašnejšem

Naše severne meje.

Štajerska in koroška fronta.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 25. t. m. ob dvanajstih opoldne iz uradnega vira: Položaj na Štajerskem je neizpremenjen. Ljudstvo okoli Špilj in Cmureka govori, da hočejo Nemci tekom osmih dni napasti Špilje in Cmurek. — Koroška: 24. t. m. ob štirih popoldne so Nemci južno od Lipja streljali na naše pionirje, ki so na desnem bregu Drave delali okope. Naši niso odgovarjali. Odposlal se je parlamentar. Nemci so v Področici, v Borovljah in pri Velikovcu znatno ojačujejo. V Področico je prišlo vojaštvo s Tirolskega. Danes ponoči so Nemci z žarometom razsvetljevali Področico in okolico. Krožijo vesti, da nameravajo Nemci napasti Področico in Velikovec.

Jesenice, 25. febr. (Izv. por.) Nemci so zaprli v Podgorju slovensko ljudsko šolo v svrhu namestitve vojakov. Ravnotako so zaprli tudi šolo v Št. Jakobu.

Vandalizem nemških vojakov na Koroškem.

Iz nemškega ujetništva pobegli in izpuščeni slovenski vojaki pripovedujejo o hudodelstvih, ki jih počenja nemška družba v slovenskem delu Koroške. Ropi in tatvine so na dnevnem redu. Nekaterim posestnikom so pobrali ves živč iz shramb, ne da bi prizadeti dali kakšno odškodnino ali pobotnico. Posebno neumljeno pa postopajo proti hišam, katerih člani služijo kot prostovoljci v jugoslovanski armadi. Le-tim so porazbili okna in pohištvo in odgnali živino. Kakor pripovedujejo čez hribe došli domačini, so posestniku Korenu iz Kota, ki se je hrabro boril v naših vrstah, razdijali celo poslopje in pretepli njegovo staro in boleho mater. Posestniku Kobentarju v Sv. Jakobu so pobrali konje in voz in jih na javni dražbi v celovski okolici prodali. Ženi posestnika Janežiča v Podgorjah so grozili s smrtjo, ker jim je branila ropati po hiši. V klet gostilničarja Sušteršiča v Sv. Jakobu so s silo vdrli, izpili vino in nato razbili pohištvo po sobah. Slovenskim železničarjem, ki so ostali na svojih mestih, so pobrali vso imovino. Navedeni čini dovolj osvetljujejo nemško barbarstvo. Pri nas pa še vedno prevladuje geslo, biti napram Nemcem uljuden in uslužen. To narekuje naša hlapčevska narava, ki so nam jo Nemci tako dobro in korenito vtepli v kri in meso, da se je ne moremo niti sedaj otresti, ko smo postali svobodni. Bič v roke, gospodje, a ne mehke rokavice, to bodi naše geslo v občevanju z Nemci.

Nabirajte darove za naše bojevnike na koroški fronti! Slovenske žene in dekleta: Na delo!

srdcu in obupu junaki Homerjevi? Ali naj molčim, nem gledalec prebridke žalostne? Bi li ne bilo to najslabše, najbolj pregrešno?

Kaj naj storim? Povejte mi, o dobri ljudje! Razodeni mi, o dobrotno nebo! Usmili se, povej — povej!

Kaj naj storim? — Kaj naj storim?

— — — — —
Strašno je to: Vse življenje sem se branil srda, boril se zoper sovraštvo. A zdaj, glejte, se godi, zgodilo se je že, to čudo v meni: Zda moram sovražiti. Zda prosim nebo, naj vžge v mojem srcu srd do vseh, ki so škodovali domovini, ki so jo zaigrali, ki so spodili z nesrečnim svojim igranjem in igračkanjem stotere po svetu. Naj mi vžge v duši sovraštvo, tako veliko in pekoče, kakor je bila velika in pekoča moja ljubezen do domovine. Naj sovražim, naj sovražim — — — — —

Kako me peče v srcu, kako me žge!

Gospod Jezu Kriste, usmili se me, usmili se nas vseh . . .

Političen pregled.

Slovenski člani narodnega predstavnštva v Belgradu. Jugoslovanska demokratska stranka: 1.) Ivan Kejžar, železniški uradnik, Ljubljana, namestnik Josip Breznik, tajnik JDS, Ljubljana; 2.) dr. Albert Kramer, minister, Belgrad, namestnik dr. Ernest Kalan, odvetnik, Celje; 3.) dr. Vekoslav Kukovec, bivši deželni poslanec, Celje, namestnik Miloš Štibler, združni uradnik, Dunaj; 4.) dr. Fran Novak, bivši deželni poslanec, Ljubljana, namestnik dr. Fran Windischer, tajnik trgovske in obrtne zbornice, Ljubljana; 5.) dr. Pavel Pestotnik, bivši poverjenik za promet, Ljubljana, namestnik dr. Rudolf Ravnik, odvetniški kandidat, Maribor; 6.) dr. Dinko Puc, odvetnik, Gorica, namestnik dr. Marušič, Washington; 7.) Adolf Ribnikar, bivši deželni poslanec, Ljubljana, namestnik dr. Fran Ilesič, profesor, Ljubljana; 8.) dr. Karol Triller, bivši deželni odbornik, Ljubljana, namestnik dr. Danilo Majaron, predsednik odvetniške zbornice, Ljubljana; 9.) Fran Voglar, profesor, Maribor, namestnik dr. Milko Brezigar, tajnik Narodnega sveta v Ljubljani.

Slovenska ljudska stranka: 1.) Brodar, posestnik, Hrastje pri Kranju; 2.) dr. Lovro Pogačnik, dosedaj poverjenik, Ljubljana; 3.) Josip Gostinčar, posestnik, Ljubljana; 4.) Jan Štercin, posestnik, Komenda-Kaplja vas; 5.) dr. Fran Schaubach, sodnik, Črnomelj; 6.) Anton Sušnik, profesor, Ljubljana; 7.) Franc Smodej, komisar za Koroško; 8.) Franc Grafenauer, bivši deželni poslanec za Koroško; 9.) dr. Hohnjec, profesor bogoslovja, Maribor; 10.) dr. Fr. Jankovič, zdravnik, Kozje; 11.) dr. Anton Korošec; 12.) Franc Pišek, posestnik, Orehova vas; 13.) Anton Turnšek, trgovec, Rečica; 14.) Ivan Vesenjaj, profesor, Ljubljana; 15.) Josip Fon, višji sodni svetnik, Ljubljana; 16.) dr. Josip Lavrenčič, profesor, Podnart; 17.) dr. Ivan Šveglj, posestnik, Grimšiče-Bled, sedaj Pariz (za Trst); — namestniki: 1.) Jožef Ravnihar, posestnik, Njivica, p. Radeče; 2.) dr. Izidor Cankar; 3.) Janez Krivic, tovarniški delavec, Jesenice; 4.) Bogomil Remec; 5.) dr. Jakob Mohorič; 6.) Karol Škulj, Dolenja vas; 7.) Gregor Einspieler; 8.) Janez Vošpernik, posestnik, Podravlje; 9.) dr. Ivo Benkovič; 10.) Ivan Bosina, župnik, Podčetrtek; 11.) Franc Bošnjak, posestnik, Braslovče; 12.) Martin Medved, župnik, Laporje; 13.) dr. Verstovšek; 14.) Miha Brenčič, posestnik; 15.) Josip Budin, župnik, Ljubljana; 16.) dr. Ivan Pregelj, profesor, Kranj; 17.) dr. Fran Jež.

JSDS: 1.) Anton Kristan, poverjenik za socialno oskrbo, Ljubljana; 2.) Melhior Čobal, ravnatelj, Zagorje ob Savi; 3.) Josip Kopač, tajnik želez., Ljubljana; 4.) Josip Petejan, delavski tajnik, Ljubljana; 5.) dr. Dr. Lončar, profesor, Ljubljana; — namestniki: 1.) Etbin Kristan, Amerika; 2.) Albin Prepeluh, komisar deželne vlade, Ljubljana; 3.) Mil. Korun, odvetnik, Ljubljana; 4.) Ivan Fava, profesor, Maribor; 5.) Ignac Sitar, rud. tajnik, Maribor.

Dnevnik „Mariborski delavec“ je kupila od g. Weixelna stranka JDS. „Mariborski delavec“ bo zastopal v prvi vrsti malega človeka na podlagi zdravega demokratizma.

Strah pred jugoslovansko propagando v Parizu. „Temps“ se razburja nad dejstvom, da postaja jugoslovanska propaganda v Parizu vedno nevarnejša in da se je v resnici posrečilo Jugoslovanom pridobiti vedno več privržencev posebno pri Amerikancih in pred vsem pri predsedniku Wilsonu. Je povsem umevno, da se Wilson ne more strinjati z imperijalističnimi italijanskimi zahtevami, ki nasprotujejo diametralno njegovemu narodnostnemu načelu.

Tendenciozna poročila so vedno v kvar skupni stvari, tembolj, če prihajajo od strani, ki zastopa takorekoč oficijelno naše interese na mirovni konferenci. Tako poroča prof. dr. Kovačič, drugače mož na svojem mestu, mariborski „Straži“ in potom

nje ljubljanskemu „Slovcu“, da je „divjanje in razbijanje spomenikov v Ljubljani in Mariboru v Parizu znano in nam zelo škoduje“. Prepričani smo, da je dr. Kovačič bral o teh „divjanjih in razbijanjih“, katerih sploh ni bilo, v nemških časopisih ali pa v francoskih, ki ponatiskujejo lažnjiva in tendenciozna poročila o nas iz nemških listov. To je vse mogoče, nemogoče pa se nam je zdelo, da bi naši resni listi priobčevali taka poročila, ki so vedno povod nadaljnim nemškim hujskanjem. Kdor govori raz „kateder“, mora premisliti vsako besedo, predno jo izreče. Kaj pa „razbijanje“ spomenikov na Češkem, v Trstu, južnem Tirolskem i. dr. ni pravilo slabega vtiša? Ne poročajte torej neresničnih vesti.

Prihod Wilsona v Ameriko. Boston, 24. febr. (Lj. k. u.) Glasom Reuterjevega urada je Wilson danes dospel semkaj.

Zbližanje med Grško in Italijo. Belgrad, 25. febr. (Lj. k. u.) Grško časopisje poroča v zadnjem času mnogo o zblizanju med Grško in Italijo. Nekateri grški listi priobčujejo redno brzjavke iz Rima, glasom katerih Italija priznava upravičenost grških zahtev. V teh brzjavkah se izraža zadovoljnost italijanskih krogov napram grški vladi in zlasti Venizelosu, ki je baje naravnost priznal italijanski značaja Reke.

Odstop kabineta Romanones na Španskem. Madrid, 25. februarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Ministrski predsednik Romanones je ponudil demisijo celokupnega kabineta. Kralj pa mu je ponovil izraz svojega zaupanja in ga naprosil, naj uraduje nadalje, dokler se ne sprejme budget.

Bissolatti proti londonskemu dogovoru. „Massaggero“ prinaša obširen članek o političnem govoru bivšega ministra Bissolattija. Liga narodov, pravi Bissolatti, ni utopija, marveč ideja, ki se je deloma že uresničila. Vsi narodi entente morajo priti na mirovni kongres s pravičnimi in zmernimi zahtevami, upoštevajoč tuje pravice. Kar se tiče zemlje, bode pač vsakomur jasno, da je Italija dovolj osigurana, ako ima v svojih rokah Pulj, Valono in Primorske otoke, in če se obal nevtalizira. A kdo je v Italiji, ki bi zahteval, naj se pripravimo na ofenzivo proti narodu, kakršen je jugoslovanski, katerega smo mi poklicali v življenje, ujedinjenje in svobodo? Italija bi morala napraviti vse mogoče, da naveže nase to mlado državo, in tako konča vojno res s triumfom. Končno pravi Bissolatti, da se Italija mora odpovedati londonskemu dogovoru.

Dopisi.

Ribnica. K članku „Kočevska samoodločba in še marsikaj“ še te vrstice: Kočevarji so ob gotovih nemških zmagah prišli tako daleč, da so mislili, da bo Kočevje mali Berlin. Most do Nemčije so hoteli zidati preko Bele krajine, ker se jim je zdela pot skozi Ribnico pretrnjeva. — Vsak tržni dan pride vse polno Kočevarjev v Ribnico, ker drugače bi morali umreti v svoji „republikli“. Posebno radi se ustavljajo v znani gostilni g. L. Gostilničar mi je pravil zanimivo resnico: Odkar je Jugoslavija, znajo vsi Kočevarji slovensko. V prejšnjih časih sem govoril z njimi slovenski, pa me niso hoteli razumeti! Sedaj pa pravi skoraj vsak, da je bila njegova mati Slovenka, da je njegova rodbina od tam doma itd. Zdi se, da ni niti pet pristnih Kočevarjev. Da, da, Jugoslavija je nancila marsikoga slovensko govoriti!

Kočevje. Kočevski Slovenci prirede na pustno nedeljo v pivovarni prvo slovensko veselico v Kočevju pod vodstvom slovenskega damskega odbora, (predsednica g. dr. Sajovičeva) in ob sodelovanju slovenskega pevskega zbora v Kočevju (vodja g. kaplan Pirkovič). Na programu je poleg petja tudi srečolov, šaljiva pošta, godba, sviranje na violino, deklamacije itd. Kočevski Slovenci so nastopali doslej javno le na ljudskih shodih, ti so prinesli toliko samozavesti in solidarnosti, da preidejo

sedaj že na družabno polje. V kratkem je pričakovati ustanovitve pevskega društva! Cisti donos iz teveselice je namenjen za novo pevsko društvo.

Trebnje. Postajenačelnik Troppan v Trebnjah, znani heilovec in Volksratovec, ki je marsikateroga slovenskega železniškega uslužbenca v prejšnji Avstriji denunciral in na ta način zlezal do uradnika, še vedno pašuje v Trebnjah na postaji, akoravno ne zna slovenskega jezika. Vse uradne vloge in spise mu napravijo uslužbenci, ker on ni zmožen napisati niti enega slovenskega stavka. Še vedno zabavlja čez Jugoslavijo in pomaga utihotapljeni živila, moko in mast gotovim nemškim gospodom, ki so bili odslovljeni iz Jugoslavije. Že ve zakaj, saj je dobil zlate zvezde. Železna metla kje si? —

Birčna vas. V Birčni vasi načeluje na postaji še vedno neki Deutschmann, ki tudi ni zmožen slovenščine. Pomagati mu mora vedno kdo drugi pri vseh uradnih spisih in sploh, kadar govori slovensko, se mora držati za trebuh, tako ga lomi. Najraje pa seveda govori nemško, kjer le more. Pred kratkim je v neki gostini silil neko mlado dekletce, naj reče „Dank schön“ — ako ravno dekletce ne zna prav nič nemško in je zavednih slovenskih starišev. To je bolj nobel, je trdil o. Deutschmann, ki se je po 29. oktobru 1918 prelevil iz Volksratoveca v Jugoslovana. Tudi tukaj je treba počistiti. Saj je dosti slovenskih uradnikov, ki bi radi sprejeli mesto postajenačelnika na tej postaji.

Celje. Zelo nas veseli, da imamo slovensko gledališče, toda zdi se nam, da je samo za vojne dobičkarje in navijalce cen. Kako naj si ubogi slovenski uradnik odtrga 10 do 15 K za parterni sedež! Za en večer duševnega razvedrila, bi moral stradati potem najmanj dva dni. Vodstvo gledališča naj bi znižalo primerne cene in tako omogočilo poset gledališča tudi revnejšim, ki so včasih bolj potrebni duševne hrane, nego bogataši ali pa naj napravi popoldanske predstave po značajnih cenah. Eua in ista igra bo napolnila gledališče gotovo 2 do 4 krat. In če že mora biti prva draga, naj bodo naslednje ceneje.

Konjice. Pri tuk. okr. glavarstvu še vedno sedijo znani nemški hujskači Wolf, Janowicz in Kangler, kateri so precej pripomogli pri zasledovanju Slovencev. Imamo dosti slovenskih moči, katere čakajo na krüh in tukaj se še vedno podpirajo naši najhujši nasprotniki. Pozivljamo vlado, da se gane, da ne zgubimo zaupanja.

Prevalje. (Mistifikacija Delavca). Prečital sem Delavca od dne 22. februarja 1919 št. 8, ki je donesel dopis pisan baje od nekega preprostega delavca o shodu 16. februarja 1919. Splošna pisava ni naredila na me utisa, da bi uredništvo v tej številki vedé pisalo proti jugoslovanskim prireditvam ter potvarjalo dopise. Zlasti dopis iz Guštanja poroča mirno in dostojno o shodu kovinarjev dne 16. febr. 1919, ki stvarno razpravlja o delavskih težnjah. Ni pa tako gledé dopisa iz Prevalj o naši jugoslovanski prireditvi. Uredništvo Delavca naj bode v prihodnje bolj previdno ter ne sprejema dopisov od nezanesljivih ljudi, ki na pristisk Jugoslovanom sovražnih elementov hočejo z lažnjivim obrekovanjem zanesti med delavstvo nezadovoljnost in nezaupljivost do onih, ki si z vsemi močmi prizadevajo za dobrobit vsakega Jugoslovana, naj si bode uradnik, delavec ali kmet. Ljudje, ki so ob znanih novemskih izgredivih ropali po Prevaljah v Guštanju in drugod, ne oziraje se, ali je lastnik trgovine Nemeč ali Slovenec ter s tem škodovali ugledu poštenih in pridnih delavcev, imajo umazane roke ter nimajo pravice javno po listih razširjati krivih poročil in omalovaževati krasne prireditve v proslah Jugoslavije, koji se je na shodu iz tisočih gri navdušeno klicalo: Živela!

Šuštanj. V nedeljo 16. febr. 1919 se je vršilo prvo poljudno predavanje izobraževalnega odseka šuštanjskega Sokola. Predaval je naš narodni delavec Anton Kurnik, poslovodja v škalskem rudokopu: „Iz Koroške zgodovine“. V sedanjem času, ko se določajo meje med Slovenci in Nemci na Koroškem, ga pač ni kmalu umestnejšega predmeta za predavanje. Ne samo, da

se ž njim priprostem ljudstvu vcepi čut, da na Koroškem ne zahtevamo za se nič krivičnega, temveč le tirjamo nazaj našo sveto Staro pravdo, smo iz predavanja tudi posneli, s kako brezmejno lakavostjo so nam Nemci ropali naše pravice. Starih med narodom priljubljenih obredov vstoličenja nam niso mogli na mah odvzeti, ker bi bilo sicer ljudstvo prezgodaj spoznalo njihove prave gospodstvaželjne namene; zaradi tega so nam skrivaj utihotali svoje gospodarstvo na ta način, da so na vidno priznali upravičenost teh obredov. Ob enem pa so se na zvijačni način napravili za naše sodnike s tem, da so našega narodnega kneza vpričo vsega naroda izpraševali, če je pravičen in če skrbi za blaginjo naše domovine, če je svobodnega stanu in vreden dostojanstva in časti in če brani krščansko vero. Nezavedni kmetje, katerim so ta vprašanja ugajala, ker so na videz našega kneza napotila, da je obljubil varovati naše svobodščine, pa niso spoznali višjega pomena, ki leži v načinu tega izpraševanja; oni niso spoznali, da s tem, da dovolijo tako izpraševanje tujemu nemškemu knezu, že tudi pripoznavajo svojo odvisnost od tujca Nemca. Tudi se niso sramovali sprejemati od njega darila v denarju in živini, za to, da so mu na to prepustili prestol. Nemec pa je s tem le izrabil našo kratkovidno sebičnost. — Taka predavanja izredno ugodno vplivajo na deloma še nezavedno kmečko ljudstvo in le požrvaljamo delovanje omenjenega izobraževalnega odseka, ki priredi tudi v nedeljo 9. marca 1919 ob 3. uri popoldne v Vasletovi dvorani v Šostanju novo predavanje in sicer tokrat „O narodnem gospodarstvu“. Vabimo k obilni udeležbi!

Rače pri Mariboru. Tu životari nek graščak, ki ima samo nemške uslužbenice in poleg tega še tujce. Ti ljudje so tako predrzni, da po gostilnah javno izzivajo in se tudi izražajo zelo predrzno proti Jugoslaviji. Gospod graščak povejte tem ljudem, da smo v Jugoslaviji in jih naučite dostojnosti, ali jim pa pokažite vrata. — Popotnik.

Prošnja.

V soboto 15. marca se vrši zbor delegatov Narodno Socijalne Zveze v Ljubljani in v nedeljo 16. marca glavna skupščina. Odposlanci N. S. Z. pridejo iz vse Slovenije in N. S. Z. jim mora za soboto 15. marca preskrbeti prenočišče. Prosimo zavedne ljubljance, da bi nam za eno noč odstopili prenočišča za delegate. Naznačite, koliko postelj morete odstopiti. Upamo, da ne apeliramo zastoj na narodno zavednost bele Ljubljane! Prijave prosimo na Nar. Soc. Zvezo v Ljubljani, Narodni dom, prillitje, levo.

Dnevne vesti.

Korupcijska afera v Sevnici. V nedeljo je priredila v Sevnici Nar. Soc. Zveza shod, na katerem so prišle na dan reči, da se človeku lasje ježijo. Ubi gi Sevniciani se niso upali nikamor poročati. Nemčurski verižniki v Brežicah so bili nakupili na Hrvatskem pšenice ter jo dali zmlati. Ker je niso mogli v Sloveniji prodati za „pr. merno“ ceno, so jo prodali v nemško Avstrijo in dobili od okr. glavarja Koropca izvoznico za Nemško Avstrijo. Kdo je dal g. Koropcu pravico izdati izvoznico za vagon moke iz naše države v Nemčijo? Ko je dospel vagon v Sevnico, so ga tam 10. januarja letos ustavili in ker tam že tri tedne niso dobili ubogi delavci nobene moke, je moko odbor rekviriral in jo razdelil med delavce. Ropalo ali kradlo se ni, kajti orožništvo in občinski tajnik so nadzorovali razdelitev moke in se je natanko zapisalo, koliko moke je dobil kateri ter so bili vsi voljni jo tudi plačati, ko bi se zračunalo, koliko stane. Še pod Avstrijo je imel vsak aprovizacijski odbor pravico zapleniti živež, ki se je vozil mimo in bi se sedaj ne smelo zapleniti, kar je bilo proti državi SHS namenjeno v Nemčijo. Ampak gosp. Koropca, ki je bil verižnikom-nemčurjem izdal protipostavno

izvoznico v Nemško Avstrijo, je uvedel najstrožjo preiskavo ter obsodil „krivce“ na naravno barbarški način. On, ki je bil prav za prav krivec, je bil — sodnik. O tej korupcijski aferi bomo še poročali podrobneje.

Zloglasni Wieser, ki je trpinčil dolga leta slovenske železničarje in jih preganjal, je potoval pred par dnevi preko Jesenic v Nemško Avstrijo. Italijani so ga spodili iz Gorice, kjer je tudi zadnje čase preganjal slovenske železničarje in jih ovajal Italijanom za vohune. Na Jesenicah ga je sprejela orožniška postaja v svoje varstvo. Spravili so ga v sobo kolodvorskega poveljstva, kjer se je ž njim prijazno pogovarjal — slovenski oficir! Pred vratmi pa je odganjalo orožništvo razjarjene železničarje, ki so stiskali pesti v sveti jezi proti svojemu bivšemu predstojniku, ki je spravil toliko slovenskih železničarjev ob dobro ime pri bivšem žel. ravnateljstvu. Možakar pa je bil dobro zastražen in je mogel brez ovire odpotovati s prvim vlakom. Vprašamo, zakaj je pustila oblast tega zločinca brez kazni?

Kakor v stari Avstriji. Iz Koroške nam poročajo, da je neki poveljnik v pisarni kolodvorskega poveljstva surovo oklofotal nekega strelca tako, da je padel celo na tla. Mož se je v resnici pregrešil proti vojaški disciplini, toda tako samovoljno obnašanje oficirja jugoslovanske armade zasluži javno grajo. Zakaj ni dotični poveljnik, ki ni Jugoslovčan, poklical moža na raport? Tudi nam sporočajo, da je dotični poveljnik zelo prijazen napram nemčurjem in se je že večkrat izrazil: saj se bodo unesli! Prosimo g. generala Smiljančiča, naj stori vse, da se ne bodo več ponavljali podobni „avstrijski“ slučajji.

Slovenska krajevna imena. Ljubljanski dopisni urad nam javlja, da se v vseh svojih objavah o dogodkih na slovenskih tleh načeloma poslužuje le slovenskih krajevnih imen in da vsa nemška poimenovanja nadomešča vedno s slovenskimi. Toda to je vsled pomanjkanja potrebnih pripomočkov (krajevnih seznamov, besednjakov, zemljevidov itd.) jako težko, čisto celo nemogoče, tako da je urad kljub vsej vestnosti v takih slučajjih primoran, da rabi tujke.

Stanovanjska beda. Vsak dan prinašajo razni časopisi dolge članke o stanovanjski bedi po večjih in tudi manjših mestih cele Slovenije. Tej bedi bi se dalo nekoliko odpomoči tudi na tale način. Znano je, da je po Dolenjskem in po Belokrajini veliko graščin in gradov, ki stoje deloma prazni ali pa se šopiri v njih kak nemški graščak in se spreha iz dolega časa po raznih sobah gori in doli ter se zadovoljno smehja, ker ima toliko prostora in sob na razpolago, med tem, ko dosti ljudi prezebuje brez strehe, ali so pa nastanjeni po temnih, mrzlih in vlažnih luknjah. Ali se ne bi moglo izgnati tujerodcev iz mesta, ki so brez služb in ki nimajo prav ničesar pri nas v Jugoslaviji iskati, v te na pol prazne graščine in gradove? Dalje je po Dolenjskem zlasti v Belokrajini polno župnišč nemškega viteškega reda. Ta župnišča so skoro brez izjeme velike zgradbe, kakor graščine, v katerih prebiva navadno župnik in kuharica in mogoče še kak hlapec in dekla. Eno teh župnišč n. pr. v Semiču obstoji iz 8 velikih in nekaj malih sobic. Dve do tri stranke bi lahko tu notri še našle prostor in prav v nobeno škodo nemškega viteškega reda, kateri se je ravno tu po Dolenjskem in po Belokrajini tako na gosto razpasel, Marsikateri tisočak, izsesan iz žuljev slovenskega kmeta trpina, je že zietel v nenasitno bisago tega nemškega viteškega reda. Na ta in enak način bi se že nekoliko odpomoglo marsikateri ubogi družini bodisi uradnika ali delavca, ki mora sedaj prebivati in prezebuti po vlažnih in temnih luknjah, po kletih in dr. Nekoliko gorja na stanovanjski bedi bi se gotovo odpravilo na ta način, ako bi se hotelo le malo bolj radikalno in energično nastopiti proti tujerodnim mogotcem, ki so nam bili, so in bodo v škodo — gotovo več v škodo, kot

pa v dobiček Vojaštvo, bolnice in razni uradi, ki niso neobhodno potrebni v Ljubljani naj se premestijo na deželo. Stranke, tujce — brez izjeme — in domačine, ki nimajo stalnega opravka v Ljubljani, in le privatizirajo — naj se pošljejo na deželo, pa bo dovolj prostora v Ljubljani.

Stanovanjska mizerija v Ljubljani. Na Resljevi cesti št. 5 ste dve stanovanji popolnoma prazni. Baje ste rezervirani za gotovo gospodo. Na Bleiweisovi cesti št. 16. II. nadstr. pa ima ena sama oseba obširno stanovanje. Sin najemnice služi v nemški armadi.

Odvetniški kandidati. Vabilu Deželne vlade na juriste za vstop v državno službo se bo odzvalo gotovo mnogo koncipientov, veliko jih je pa že prej prestopilo v državno službo in sicer radi tega, ker imajo njihovi enako stari tovariši juristi (razven avskultantov: vsega obžalovanja vrednih) v državni službi danes veliko boljše gmotno stališče in razne druge udobnosti, katerih ne nudi nobena privatna služba. Nekateri odvetniki, zlasti po velikih mestih tako daleč izrabljajo koncipijente, ki imajo že par let prakse in substitucijsko pravico, da jim dajejo borno mesečno plačo po 400 do 500 K, brez vsakih draginjskih doklad, nabavnih prispevkov in noveletne remuneracije, ki jo dobi že vsak komij. Temu sramotnemu izrabljanju pa so odvetniški kandidati največ sami krivi, ker se še do danes niso povzpeli do nikake organizacije kot imajo isto češki in nemški kolegi. Pred kratkim smo sicer čitali, da so imeli odvetniški kandidati neki sestanek v Celju, ki pa menda ni rodil nič pozitivnega. Skrajni čas je torej, da si tudi odvetniški kandidati ustanove prepotrebno stanovsko organizacijo, ki bo skrbela za dostojno plačo teh važnih duševnih delavcev, posredovanje služb in podobno.

Lep demokratizem. Imel sem službeni opravke na ljubljanski kolodvorski pošti, kjer sem slišal lepe reči o praktičnem demokratizmu. Skrajno neprijetno je bilo zame surovo vpitje tamkajšnjega vodje nad svojimi uslužbenci. Cel nastop je napravil name utis, kakor bi se nahajal v kaki bivši avstrijski vojašnici, kjer je kak neomikan feldwebel udrihal s surovimi besedami po kakšnem hlapcu. Saj vendar nismo več v stari Avstriji, kjer je moral vsak molče trpeti vsako krivico!

Mornarjem in podčastnikom. Vsi oni nižji strojni podčastniki, električarji, kurjači, topniški podčastniki in topničarji, ki so služili pri bivši A.-O. mornarici, a želijo se v naprej služiti pri jugoslovanski mornarici, naj se pismeno prijavijo pri „evidenčnemu in informativnemu uradu vojne mornarice SHS v Ljubljani“, Štacijsko poveljstvo, Bavarski dvor. Tam se jih bo zapisalo ter po potrebi vpoklicalo v službovanje.

Z ozirom na našo notico „Prosimo pojasnila“ nam sporoča predsedstvo fin. dež. ravnateljstva, da sta tukajšnja davčna uradnika, ko sta dne 7. prosinca t. l. morala zapustiti Rožek, vzela s seboj blagajniški preostanek v znesku 4374 K ter ga pravilno oddala pri davčnem uradu v Kranju. Postopala sta pravilno, le v izdatke bi ga bila morala zaračunati predno sta odšla, oziroma tudi račune s seboj vzeti — a za to ni bilo časa.

Pomnožitev osebnih vlakov na Dolenjskem, direktna zveza Ljubljana—Karlovec. Dne 1. marca 1919 se otvori direktni osebni promet med Ljubljano in Karlovcem. Vsi dolenjski vlaki vozijo neposredno do Karlovca in odpade sedanje prestopanje kakor tudi nabava novih vozniških listov v Bujbarcih. Vrhutega se v zboljšanje splošnega promera vveljeta nanovo še vlaka št. 2215/2216 a in 2266/2216 na progi Ljubljana—Karlovec ter vlaka št. 2315 in 2316 na progi Velike Uplje—Kočevje. Nadalje se pri dosedanjem večernem vlakom št. 2217 ločita Karlovški in Kočevski vlak. Karlovški vlak odhaja odsej kot novi vlak št. 2211 ob 11. uri 40 min. ponoči iz Ljubljane gl. kol.

Kočevski vlak nasprotno vozi še nadalje kot vlak št. 2217 do Velikih Upljev. Na progi Velike Uplje—Bujbarci izostane vlak št. 2217. V skladu s temi spremembami preneha voziti na progi Trebnje—Št. Janž na Dolenjskem mešana vlaka št. 2656, 2657 in se ista nadomestita s posebnimi vlaki št. 2656a in 2657a. Takisto vozi na progi Novo mesto—Straža Toplice mesto dosedanjskega vlaka št. 2415 vlak št. 2417. — Zveze v Karlovec so sledeče: vlak št. 2211 ima ob 8.10 dop. zvezo z osebnim vlakom št. 1041a v Zagreb, ob 9.17 dop. z brzovlakom št. 1002a v Reko; vlak št. 2276/1216 ima potom brzovlaka 1002a neposredno zvezo iz Zagreba Vlak št. 2213 ima po 3 urnem staniku ob 5.53 pop. zvezo z brzovlakom št. 1001a v Zagreb, vlak št. 2215a ob 9.03 neposredno zvezo z osebnim vlakom 1044a v Reko. V Zagreba prihajajoči potniki z vlakom 1044a ob 8.48 pop. zamorejo nadaljevati vožnjo v smeri Ljubljana vlakom 2266/2212 ob 8.07 dop. — Novi dolenjski vozni red je v celoti sledeči: **Proga Ljubljana gl. kol.—Bujbarci, oziroma Kočevje.** Odhodi iz Ljubljane gl. kol. ob 8.00 dop. 2.36 pop. in 11.40 ponoči v Karlovec; ob 8.00 dop., 2.36 pop. in 7.04 zv. v Kočevje; prihodi v Novo mesto 10.55 dop., 5.52 pop. in 2.33 ponoči; prihodi v Karlovec 2.55 pop., 9.00 zv. in 7.30 dop.; odhodi iz Karlovca 2.03 dop., 1.21 pop. in 6.02 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol. 8.59 dop., 4.30 pop. in 9.03 zvečer. Prihodi v Kočevje 11.11 dop., 5.46 pop., 10.16 zv.; odhodi iz Kočevja 5.50 dop., 1.16 pop. in 5.40 pop. — **Proga Trebnje—Št. Janž na Dolenjskem.** Odhodi iz Trebnjega 10.30 dop., 6.57 pop.; prihodi v Št. Janž na Dol. ob 11.28 dop. in 7.58 zvečer. Odhodi iz Št. Janža na Dol. ob 5.28 dop. in 3.45 pop.; prihodi v Trebnje ob 6.32 dop. in 5.05 pop. — **Proga Novo mesto Straža—Toplice.** Odhodi iz Novega mesta 11.12 dop., 4.00 pop. in 6.10 zv.; prihodi v Stražo—Toplice 11.30 dop., 4.18 pop. in 6.28 zvečer. Odhodi iz Straže—Toplice 5.27 dop., 11.52 dop. in 5.20 pop.; prihodi v Novo mesto ob 5.45 dop., 12.10 pop. in 5.38 pop.

Lesnoobrtna šola v Kočevju je bila s koncem semestra razpuščena. Ali naj pa zdaj njen bogati inventar zapade žalostni usodi, kakor jo je moral doživeti večji del vojnega materijala avstrijskega? Deželna vlada določila vendar komisarja!

Novi koleki in vozni listi. Opozarjamo prizadete kroge na dodatek k naredbi poverjenišva za finance glede izdaje novih kolekov in vozniških listov z dne 19. februarja 1919, št. 381 Uradnega lista. Posebno je paziti na določbe glede železniškega prometa z inozemstvom in glede zamene in žigosanja starih kolekov in vozniških listov.

Pustni krofi so dandanes draga stvar, zato se pri njih ne bomo tako smejali, kakor pri „Kurentu“.

Na pomoč koroškim beguncem! Večina koroških beguncev je brez sredstev. Rešili so le golo življenje in to, kar so imeli na sebi. Zelo jim primanjkuje obleke in posebno perila. Vlada in vsa merodajna mesta so obljubila svojo podporo, a ta v sedanjih razmerah ne zadostuje. Zato se obračamo na javnost, da nam premožnejši sloji s primerno podporo priskočijo na pomoč. Trdno upamo, da blaga slovenska srca, ki so že tišočerim pomagala, tudi Korošcem ne bodo zaprta. Denar, obleka, perilo, jestvine itd. naj se blagovoljijo poslata na „Leonišče“, Zaloška cesta št. 11.

Beguncem! Italijanska komisija v Ljubljani je odpotovala. Opozarjamo, da so vse prošnje za vrnitev v domovino brezuspešne. Treba je torej čakati, da se ta zadeva uredi in potrpeti toliko časa, dokler ne bo italijanska vlada v Rimu izdala tozadevne odredbe.

V Bohinjski Beli se je ustanovila podružnica „Zveze Jugoslovanskih Železničarjev“.

Slovenska kavarna v Mariboru. Kavarno „Evropo“ v Mariboru je kupila ga. Stelzer za 180.000 K. S tem

so dobili mariborski Slovenci svojo prvo slovensko kavarno.

Sprejem k orožništvu. V celokupno orožništvo ujedinjene kraljevine Slovencev, Hrvatov in Srbov se sprejme veliko število orožnikov. Sprejmejo se vojaki in podčastniki, kakor tudi bivši vojaki v starosti od 25. do 30. leta. Postavna plača z dokladami znaša mesečno 200 dinarjev. V prošnji, ki jo je nasloviti na Višje orožniško poveljstvo v Ljubljani ter vložiti pri poveljstvu svojega krdela oziroma od neaktivnih vojakov pri pristojni oziroma bližnji orožniški postaji, je naravnost: 1. Rojstno leto, kraj, okraj in dežela. 2. Ali je podanik ujedinjene kraljevine SHS. 3. Predizobrazba (dovršene šole). 4. Ali je oženjen, vdovec z ali brez otrok. 5. Ali je sposoben za vojaško službo. 6. Podati je izjavo, da se zaveže služiti tri leta ter tam, kamor bo dodeljen. 7. Kdaj in kam, h kateri vrsti orožja je bil vpoklican, koliko časa je služil ter njegova dosežanja v uporabi oziroma nameščenje. Prošnji je priložiti navstveno spričevalo pristojnega obč. urada.

Kdo ve kaj? Petruša Amalija, begunsko taborišče, Strnišče pri Ptuj, baraka št. 10, bi rada izvedela, kje sta njena brata Peter in Franc. Prvi je služil pri 97. pešpolku in se je oglašil zadnjikrat leta 1916 iz budimpeštanske bolnišnice, o drugem pa sploh ni bilo nobenega glasu.

Štetje živine se vrši 28. t. m. in sicer jo morajo v mestu stanujoči lastniki priti popisati označenega dne od 8—12 ure dopoldne v mestni popisovalni urad na magistrat. (Galetova hiša.)

Trgovski sestanek. Pozivljajo se na zelo važen aktualen trg. sestanek vsi polnoletni trgovci, zastopniki, potniki in trgovsko izobraženi nastavljenici vseh kategorij v četrtek točno ob 8. zvečer v kavarno „Zvezda“ (nekdanj „kazina“). Prosi se polnoštevilne udeležbe!

Društvene vesti.

Francosko-slovenska organizacija priredi svojim članom zabavni večer v ponedeljek, dne 3. marca ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Člani se naprošajo, da pridejo k tej prireditvi v promenaški obleki. Vstopnice in nadaljna pojasnila se dobi vsak dan v mali dvorani Narodnega doma od 10 do pol 1. opladne in od 4 do 6 popoldne. Člani lahko pripeljejo seboj otroke od 12. leta naprej.

Nap. pol. in gosp. društvo za šentpeterski in kotod. okraj vabi člane in somišljenike iz Vodmata in člane krajevnih org. na shod, danes, dne 26. feb. o 7. uri zvečer v gostilno g. Zupanciča, Ahačjeva cesta 15.

Narodno gledališče.

Dramsko gledališče.

V sredo, 26. t. m. ob pol 8. zvečer „Voznik Henschel“ za abon. „C“.

V četrtek, 27. t. m. ostane gledališče zaprto.

V petek, 28. t. m. ob pol 8. zvečer „Voznik Henschel“ za abon. „A“.

V soboto, 1. marca in v nedeljo 2. marca t. l. gostuje naša drama v Celju. Predvajal se bo v soboto zvečer „Jakob Ruda“ in v nedeljo zvečer pa „Svet“.

Operno gledališče.

V sredo, 26. t. m. ob pol 8. zvečer „Manon“ za abonement „B“.

V četrtek, 27. t. m. ob pol 8. zvečer „Laterna“ izven abonementa.

V petek, 28. t. m. ostane gledališče zaprto.

V soboto, 1. marca ob pol 8. zvečer „Manon“ za abonement „C“.

V nedeljo, 2. marca ob pol 8. zvečer „Prodana nevesta“ izven abon.

Gledališka predstava naših oslepelih vojakov. Slovenski oslepelih vojakov, ki so začasno nastanjeni v prvi jugoslovanski bolnici, se uče tam ščetarske in pletarske obrti, glasbe, petja, čitanja in pisanja. Dne 1. marca t. l. ob pol 8. zvečer prirede v dramskem gledališču burko enodejanko „Poštna skrivnost“, poslovenil Fran Rihar in Finžgarjevo burko enodejanko „Vse naše“. Vodstvo predstave je prevzel šefrežiser dramskega gledališča g. J. Nučič. Oslepelih vojakov so naprosili ravnatelja Glasbene Matice g. Mat. Hubada, da prevzame petje in tako izpopolni, česar oni za enkrat

še niso zmožni. G. Ravnatelj Mat. Hubad se je radevolje odzval prošnji oslepelih vojakov. Sodeloval bo pevski zbor Glasbene Matice pod njegovim osebnim vodstvom. — Predstava se bo ponovila v nedeljo dne 2. marca t. l. ob 3. popoldan z istim sporedom.

Ker je prireditev slepih vojakov do sedaj prvo delo na tem polju, bo splošno zanimanje, zato se opozarja slavno občinstvo, da se preskrbi pravočasno z vstopnicami. Dobivajo se kakor običajno pri blagajni dramskega gledališča. Čisti dobiček je določen fondu za oslepele vojake. Preplačila se za dobrodelni namen pri vходу gledališča hvaležno sprejemajo. J. S.

Gospodarstvo.

Zagreb, 25. februarja. (Lj. k. u.) Zaključni kurzi na današnji borzi so bili:

	Denar	blago
Banka za trgovino, obrt in industrijo	450	460
Banka in hranilnica za Primorje, Sušak, nove delnice	510	520
Hrv. eskomptna banka	1450	1490
Eskomptna in menjalna banka, Brod, nove deln.	382	405
Hipotek. banka Zagreb	440	455
Jadranska banka, nove delnice	—	910
Hrvatska kreditna banka	1055	1065
Narodna banka Zagreb	—	—
stare delnice	455	465
nove delnice	445	455
Obrtna banka, zadnja emisija	258	262
Poljedelska banka	—	—
Prva hrvatska štedionica, stare delnice	9000	9150
nove delnice	8700	8800
Riječka pučka banka	210	215
Srbska banka	—	810
Zemalska banka, nove delnice	695	700

Tiskanje novega denarja. V Zagrebu, Pragi in Parizu se že tiskajo novi dinarski bankovci, ki se zamenjajo za sedanje bankovce avstro-ogrske banke. V Zagrebu se tiskajo bankovci po 20 in 50 dinarjev, v Pragi po 1, 4, 10 in 100 dinarjev in v Parizu po 500 in 1000 dinarjev. Tiskati se misli vsega za 3 milijarde bankovcev, ki pridejo v promet brzkone meseca maja.

Izvoz alkohola. Veletrgovci z vinom so izjavili ministru trgovine v Beogradu da imajo pripravljenih za 400 milijonov alkoholnih pijač za izvoz. Dosedaj pa tega dovoljenja še niso dobili. Naj le izvozijo! S tem se povzdigne naša valuta in pri nas se bo omejilo brezmejno pijančevanje in naši vinarji bodo vseeno prišli do denarja.

Dragulja v Beogradu. V Beogradu je trgovina popolnoma prosta. Tudi maksimalnih cen ni. Kilogram moke stane 5 kron, meso 18 kron; mleko 4—5 kron, maslo sedobi redkokedaj in stane 40 do 45 kron. V gostilnah stane govedina z omako 9 kron, svinjski kare 10—12 kron. Kruha se dobi v gostilnah, kolikor se hoče po 50 vin. komadič. Vino 14 kron liter. Seženj drv 6-50 K. Blago prihaja izključno iz Bačke, Banata in Srema, a skoraj nič iz notranosti Srbije, ker so vsa pota razrušena.

Zadnje vesti.

Wilson za Jugoslovane.

Boston, 24. febr. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: V govoru, ki ga je predsednik Wilson imel ob svojem prihodu v Ameriko, je izjavil, da je dobil na mirovni konferenci zelo dobre viise. Rekel je med drugim: „Verujete li na stremiljenju Čehoslovakov in Jugoslovancev, kakor verujem jaz? Ali vam je znano, koliko držav bi jih nemudoma napadlo, ako ne bi za njihovo svobodo stale garancije sveta? Ureditve sedanjega miru ne bi mogle trajati za več generacij, ako ne bi zanje jamčile združene sile civiliziranega sveta.“

Odstop ministrov Korača in Spaha.

Belgrad, 25. febr. (Lj. k. u.) V političnih krogih se govori, da sta ministra Korač in Spaha odstopila in

sicer radi nesoglasja v agrarnih vprašanjih.

Zastopstvo Medžimurja v narodnem predstavništvu.

Zagreb, 25. febr. (Lj. k. u.) Opozicijski listi poročajo, da mora dobiti tudi Medžimurje primerno zastopstvo v narodnem predstavništvu, kakor je ima Vojvodina.

Italijanske skomine po naši zemlji.

Reka, 25. februarja. (Lj. k. u.) Italijanski častniki pripovedujejo, da nameravajo Italijani v slučaju, ako Jugoslovani ne pristanejo na njihove zahteve, še razširiti okupacijo našega ozemlja in zasesti celo Notranjsko in zapadno Hrvatsko do Karlovca.

Nemški in madžarski napadi odbiti. — Nemci streljajo na vlake. Nemška ropanja.

Maribor, 25. febr. (Lj. k. u.) V odseku Radencih so Madžari včeraj zopet poizkusili napad s strojnimi. Na naši strani je eden mrtev. Izgube sovražnika niso znane. — Nemci so v nevtralnem pasu napadli železniško postajo Gozdšče pred Cmurekom ter so oropali železniško blagajnico. Pometalni so vse vozne listke na cesto in uničili vse aparate. — Nemci so danes zjutraj streljali na vlak med Špiljem in Cmurekom. — V Radgoni so Nemci v Trumarjevem mlinu rekvirirali več tisoč kilogramov pšenične mčke, ki je bila last mesta Maribora. Moka je bila namenjena za prehrano mariborskega prebivalstva.

Francozi zasedli Banat.

Budimpešta, 25. feb. (Lj. k. u.) Francoske čete so zasedle večji del Banata. Srbi so že odkorakali. Francozi imajo vse železniške proge v svojih rokah.

Vlaki z živili med Dunajem in Trstom.

Dunaj, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Štirje vlaki z živili bodo zopet vsak dan vozili med Dunajem in Trstom. (Skoki Jugoslavijo bodo šla torej živila, za nas pa menda ne bo nič. (Op. ur.)

Sovjetska armada proti Nemčiji.

Rottedam, 25. febr. (Lj. k. u.) „Times“ poročajo iz Petrograda: Tiskovni urad sovjetske vlade javlja, da šteje ekspedicijska armada proti Nemčiji 150.000 mož. Boljševiki upajo prekorčiti nemške meje že koncem meseca marca.

Obnovev splošnega prometa z jadranskimi pristanišči in zaledjem.

Lugano, 25. februarja (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Italijanski trgovinski minister je sporočil časnikarjem, da je sklenil interaliirani blokadni svet, da se bo dne 1. marca povzel zopet splošni trgovinski promet z vsemi jadranskimi pristanišči in zaledjem.

Lloyd George proti stremiljenjem Clemenceauja in Italijanov.

Bern, 25. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Iz Pariza došla oseba, ki ima intimne zveze z uglednimi funkcionarji pariške konference, je podala sliko o stališču, katero zavzema ministrski predsednik Lloyd George. Lloyd George je danes tik predsednika Clemenceauja tista oseba na mirovni konferenci, ki najbolj pritiska na skorajšnji konec in ki se tudi zavzema za zmanjšanje pogojev, ki se nalagajo Nemčiji. V nazorih Lloyd Georgeja se je v zadnjih časih zgodila velika sprememba, ki je osnovana na eni strani na nepričakovanem in v tem obsegu nezaželenem razsulu Nemčije in Avstro-Ogrske, in na drugi strani v razmerah na Angleškem. Posebno absolutni polom Avstro-Ogrske moti angleškega ministrskega predsednika, o katerem se je izrazil, da mu je ta polom odkrito rečeno napravil največje presenečenje. Lloyd George je poleg Wilsona nasprotnik radikalnih stremiljenj Clemenceauja in Italijanov.

Izročitev vozovnega parka Nemške Avstrije Italiji.

Dunaj, 25. febr. (Lj. k. u.) Dunaj. kor. urad poroča: Glasom več. listov

se bo jutri začelo z izročitvijo lokomotiv in vagonov, katere Italija zahteva, seveda s popolno ohrano pravnega stališča, katerega zavzema Nemška Avstrija in s povdankom, da se to vprašanje ne tje samo Nemške Avstrije, temveč vseh narodnih držav, ki so izšle iz bivše Avstro-Ogrske monarhije, in da je celotni vozovni park last likvidujoče mase ne pa Nemške Avstrije.

Ivo Vojnović težko zbolel.

Zagreb, 25. februarja. (Lj. k. u.) Znani pesnik Ivo Vojnović, je težko zbolel na pljučih.

Aprovizacija.

Prodaja moke se vrši od četrta 27. feb. do vštete sobote 1. marca. Na vsako izkaznico se dobi pol kilograma moke za pecivo, ki stane 3 krone 50 vin. Po končani prodaji morajo trgovci takoj naznaniti ostanek moke.

Stranke, ki dobivajo meso pri Cirmanu dobe v aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti 131, nove izkaznice za meso v sredo dne 26. t. m. — Prinesiti je seboj: 1. staro izkaznico za meso, 2. rmeno ali zeleno legitimacijo za živila, 3. železničarji, nakupne knjižice, oziroma potrdila o številu oseb in 4. kdor jo ima, izkaznico ubožne akcije. Uradne ure dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 3. do 5. ure. Stare izkaznice za meso so neveljavne, kakor hitre dobé stranke nove izkaznice.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Izurjeno kuharico iče častniška obednica komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za takoj. Plača po dogovoru. Javiti se je v kazini predstojniku obednice. 610

Išče se kapital 5 — 6000 K za priprosto podjetje brez nevarnosti. Isti bi se vplačal 1. aprila t. l., vrnil pa 30. septembra t. l., torej za 1/2 leta, z 15%. Ponudbe pod „15%“ na uprav. „Jugoslavije“. 614

Kateri iz Rusije vračajočih se vojnih vjetnikov bi vedel kaj povedati o Jožefu Šmid roj. 1. 1872. v Podlomu občina Selca okraj Kranj. Služil je pri Tren. Ldat. Art. Abt. v Przemyslu in je bil 22/5. 1915 vjet, zadnjič je pisal pred 2. leti, naslov je bil: Jože Šmid 1. polk. Taškent, Turkestan, Rusija. Kdor se je tam nahajal in bi mi mogel dati kaj pojasnil o njem mu povrne stroške in dam nagrado, njegova žena Marija Šmid, Podlonk št. 9. p. Železniki. Gorenjsko. 617

Slovenski dijakinji želi korespondirati v svrhu priučitve hrvaškega jezika z zagrebačkimi visokošolci. Dopsi se pošiljajo „poštno ležerice“ Ljubljana, glav. pošta, pod imeni: „Cveta in Zlata“. 606

Inteligentni mladenič želi znanja z mladimi do gospodično, pod naslovom „Mlada“. 609

Ženitna ponudba Mladenič star 40 let sofer v pokoju z nekaj sto kronami premoženja, želi radi dolgega časa v svrhu takojšnje ženitve znanja z gospodično ali vdovo brez otrok ne nad 40 let, ki ima veselje do kovaške obrti. Le resne ponudbe naj dojdejo če mogoče z doprno sliko, Josip Bergles vpk. sofer in kovaški mojster Bobovo, pošta Šmarje pri Ješah. 605

V Rožni dolini vrtom. Obenem se kupi večjo hišo, če mogoče z gostilno ali trgovino v Ljubljani ali okolici. 512 2—1

Prodam salonsko opravo z zeleno plišasto prevlakom, s temnočrnejšim lesom furnirana, dve omari za obleko in okoli 150 kantonov. Iz belokarirane lepenke 31x51x5 cm, Pojasnila daje Ant. Rütter, obratovodja, Sava 46. Jesenice-Fužine. 604

Cebule nad 1000 kg, se proda po zmerni ceni. Vprašanja na Franc Cerar, Stob-Domžale. 468 10—8

Karbidne svetiljke in karbid razpošilja točno na drobno in debelo trdka Martin Sučenc v Konjicah na Stajerskem. 498 20—11

Milo. 10 kg mila „Dob“ K 30 — pošiljam po povzetju, zabožek poštnine prosto. Pri odjemu več originalnih zabojev, popust. Dalje nudim tudi večjo množino zelo dobrega maščobnega mila, ter nad 100 hekto hrastovih sodov. Trdka A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta 15. 466 5

Lep zaslužek se nudi spretnim in zanesljivim kolporterjem, posebnim invalidom kot postranski zaslužek. Oglasiti se je pri upravi Jugoslavije.

Za nočno službo sprejme izurjeno

vlagalko

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg 19.

Mladedec, učen brijačkom poslu, traži brijačkom obrtnika, makar bilo u kojem većem mestu, koji bi ga oslobodijo za tri meseca. Plača dotičnome obrtniku 200 kruna mesečno. Stan i košto po dogovoru. Naslov pod šifro „Brijač“ na upravu novin. 532 10-6

Voljeno blago za moške in ženske oblike, kambrike, platno, rjuhe, sukanec, fini trpežni čevlji, usnje, pralno in in toaletno milo, pralni prašek, papirnate vrečice, papir za zavoj, vrče za mleko in med, kavni nadomestek, cikorija, kava. Izbor rum-esenc, za čaj zadostujeta dve kavni žlički na skodelico. Prodaja se v skladišču Balkan I. nadstr. 547 4-2

Vino iz Hrvatskega Zagorja, toletno, okoli 500 hektov in više, na malo in veliko. Prodaju takoj po umerjenih cenah Ciglas & Komp., trgovina vina. Gornja Stubica, Hrvatsko Zagorje. 562

Dva žagarja (dobra gaterista) rabim za takojšnji nastop za žago na Gorenjskem. Za hrano preskrbljeno, oglašiti se je pri Ferd. Arnejcu, trgovcu z lesom, Jesenice. 572 3-1

Krepkega dečka, kateri ima veselje do mizarstva in parketarstva obrti, sprejme takoj v uk F. Primožič, Trnovski pristan 4, Ljubljana. 585 2-2

Zidarski polir se išče kot družabnik za večje stavbeno podjetje ev. tudi brez kapitala. Ponudbe pod „Družabnik“, na I. Jugoslov. anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5. 587 3-3

Pisalni stroji, različni sistemi s slov. staturo se takoj ceno prodajo. Ponudbe pod „Poštni predal št. 76“. 5-9 6-1

Modistka, spretna in z večletno prakso se išče za 15. marec. Ponudbe z zahtevo plače, pod „Modistka 153“, poštno ležeče Ptuj. 597

Zivo srebro se kupi. Cenj. ponudbe pod „Srebro“ na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/l. 600 3-1

Klobuke kupujem; opozarjam vdove padlih mož, da stare klobuke menj prodajo. Avgustin Pirš, klobučar, v Štorah pri Celju. 602

Denarnica, črna, usnjata, z nekaj drobitzem, nakaznico za zдроб in prstanom, ki ima vdolbeno ime „Albina“, se je izgubila v nedeljo opoldne v električni železnici ali od Ambrožovega trga do klavnice. Ker mi je prstan drag spomin, prosim poštenega najditelja, naj vrne izgubljeno proti odškodnini na upravništvo „Jugoslavije“ 603

Kupim vsako množino jabolčnika

kakor tudi

jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana I., poštini predal št. 163. 420 30 5

Naznanilo!

Dam naznaje p. n. občinstvu da vrnivši se od vojakov — zopet nadaljujem svojo

brivsko obrt.

Proseč nadaljne naklonjenosti se priporočam

HINKO DOLENC, brivec

Poljanska cesta nasproti Domobranske vojašnice.

Iščem tudi brivskega vajenca.

Št. 441.

Razglas.

Mestna hranilnica v Kranju je vsled sklepa upravnega odbora v seji dne 20. februvarja 1919 znižala obrestno mero za hranilne vloge na

2 0/0

in sicer pričeni z dnem 1. marca 1919.

Rentni davek z vojnim pribitkom plačuje hranilnica še nadalje sama iz lastnega premoženja.

Vložnikom je na prosto voljo dano, da dvignejo svoje hranilne vloge, ako niso zadovoljni z znižanjem obrestne mere.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice

v Kranju,

dne 22. februvarja 1919.

POZOR!

Slovansko podjetje

priporoča gg. trgovcem in uradom v mestu in na deželi vse 589 3 1

pisarniške potrebščine

na debelo in drobno

po najnižjih cenah. Razpošiljam vse vrste narodnih razglednic.

Dobavljam in preskrbujem gg. trgovcem raznovrstno blago najboljšje kakovosti.

Jos. Omersa

trgov. agentura in komisijska trgovina Ljubljana, Dunajska cesta 6/l.

Pozor!

Pozor!

Nikakega veriženja več!

Vsi, ki želite odpomoči navijanju cen, storite najboljšje, da si brez izkaznic nakupite **manufakturnega blaga** v poljubni množini v skladišču na **Frančevem nabrežju št. 1** (Filipov dvorec) pri Frančiškanskem mostu.

Razprodaja se vrši dnevno dopoldne od 8.—12. in popoldne od 2.—5. dokler bo kaj zaloge. Prodaja se pod nakupno ceno. Pri večjem nakupu izdaten popust, ter edino ugodna prilika za trgovce na deželi. 586 10 2

Štev. 335.

Razpis.

Pri osrednjem uradu montanističnih obratov za Slovenijo v Ljubljani je namestiti začasno

pisarniškega slugo.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z rojstnim listom, z dokazili pripadnosti k državi SHS in dosedanjem službovanju ter zdravniškim izpričevalom o sposobnosti za izvrševanje službe je vložiti

do 1. marca 1919.

Vojni invalidi imajo prednost v smislu naredbe deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani z dne 23. nov. 1918, št. 115. 591

Osrednji urad montanističnih obratov v Ljubljani

20. februvarja 1919.

Kupujem suhe gobe in dobre vreče

Prodajam kremo za čevlje

v kovinastih dozah, pol doze K 15.—, cela doza K 28.— za tucat, čevlje z lesenimi in usnatimi podplati, tržne torbice itd. Dalje izvistno letošnje in lanske vino in razno domače žganje. 411 5

M. RANT, Kranj.

Potom javne dražbe

se bo v skladišču „Balkan“, Dunajska cesta 33, v sredo, 5. marca, ob 9. uri dopoldne prodajalo raznovrstno blago za ženske in moške obleke, večje število lepih, okusno izdelanih zimskih sukenj in površnikov ter raznovrstnih oblek za dečke in moške.

Ker je blago dobro, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike si ga poceni nabaviti. 598

Živo apno, portland cement, zidno opeko

v celih vagonih dobavlja najceneje tvrdka 470 10-1

Valentin Urbančič, Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 1.

66% milo za britje

se dobi v vsaki množini. Komad 50 gr stane 2 K. Razpošilja

Janko Pintar, Spod. Šiška, Ljubljana.

Vojaške čepice,

bojne čepice (sajkače), epolette zlate in srebrne, baržun v predpisanih barvah, kokarde za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS, srbske rozete (zvezde), različne borte po predpisih razpošilja modna trgovina

M. BIDOUC, Maribor, Tegethoffova cesta št. 28. 551 5 1

Modni salon za dame in gospode

F. POTOČNIK, Ljubljana

Šelenburgova ulica 6, I. nadstropje

prosi cenj. dame in gospode še pred sezono objaviti naročila, da se potem lažje točneje in hitreje v redu izvršijo. Posebna delavnica za obračanje in moderniziranje kostumov za dame in oblek za gospode. Prenarejanje salonskih suken v najmodernejšje jakete. 601

Trgovci, pozor!

Dne 27. svečana t. l. se bo vršila v skladišču R. Ranzinger pri južnem kolodvoru uradna prostovoljna dražba enega vagona (circa 12.000 kg) sortiranih

Superior-papirnatih vreč.

Dražba se prične ob 10. uri dopoldne. Kupljeno blago se mora takoj po dražbi odpeljati iz skladišča.

Ne zamudite!

svoje nemoderne krznarske stvari, na primer boa, muf, plašč itd. poslati v

I. Jugoslovansko

krznarnice in strojarnice

kjer se vse po najnovjši fasoni lepo in po ceni popravi in tudi na željo shrani čez poletje. 585 3-1

Nadalje prevzamem v strojenje in popolno izdelavo vsakovrstne surove kože, katere izgotovim lepo in po ceni v najkrajšem času.

Tudi izdelujem častniške čepice po meri ter imam v zalogi prave znake za čepice, prave srbske polette, zvezde itd.

Ludvik Roth

krznarski mojster

Franco Jožefova cesta št. 3, I. nadstropje.

KINTA karbidne svetilke

najnovjšega sestava, fino emajlirane, enostavne ter popolnoma nenevarne, razpošilja po poštne povzetju za ceno K 32.—, poština posebej,

Glavno zastopstvo „Kinta“ svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12.

Telegrami: „KINTA“, Ljubljana. 577

Anončna ekspedicija, Ljubljana, Kongresni trg 3/l.

Kupi se:

Manjša tovarna, ozir. primerno postopje.

Linolej lahko že rabljen.

Pisalni stroj, dobro ohranjen.

Zivo srebro.

Proda se:

3 sobe pohištva (popolna, elegantna oprema s kuhinjsko opravilo).

Srebrnina.

30.000 do 50.000 vložil mlad trgovec kot družabnik. Išče tudi lokal.

Soba, rabljiva kot delavnica, se išče.

Cenjene ponudbe pod naslovnimi šiframi na gornjo ekspedicijo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani, Prečna ulica št. 2/II.

Telefon št. 15

prevzema pogrebe vseh vrst in vsa v pogrebno stroko spadajoča opravila v mestu in na deželi, dalje izvršuje ekshumacije in prepeljave v in iz Ljubljane z vozom in po železnici. — Velika zaloga najrazličnejših kovinastih in lesenih krst, na kar se posebej opozarja p. n. občinstvo z dežele.